

BARNNS BEHOV VID MISSTANKE OM SEXUELLA ÖVERGREPP PÅ FÖRSKOLA

BARNNS BEHOV AV INFORMATION

- Om det händer oväntade saker som påverkar barnet, exempelvis att en personal plötsligt slutar på förskolan eller att barnet blir förhört av polis, behöver barnet få information på ett sätt som passar barnets ålder.
- Berätta vad du vet om händelserna och vad som kommer att hända, exempelvis:
”Ett barn har sagt att X gjort saker mot hans kropp som man inte får och tills vi vet att hen inte gör så kan hen inte jobba på förskolan”
”X har brutit mot kroppsreglerna, det får man inte göra om man är vuxen. Då måste polisen prata med X så det inte händer igen”
- Har ni inte pratat om kroppsregler tidigare så är det en bra inledning (se blad Barn och kroppsregler).
- Prata inte upprört om övergreppen när barnet eller andra barn är i närheten.

BARNNS BEHOV AV STÖD

- Det är viktigt att veta att om barn blir skyddade, bekräftade och lyssnade på om de varit utsatta för något skrämmande eller konstigt så klarar sig de flesta barn bra och utan bestående men.
- Ett litet barn (0-2 år) som vid något tillfälle blivit utsatt för någon form av sexuellt övergrepp kommer oftast inte ihåg detaljer om det senare i livet och om barnet snabbt skyddas från den som utfört övergreppen påverkar övergreppen oftast inte deras framtida utveckling.
- Ett äldre barn (över 2 år) som vid något tillfälle blivit utsatt för någon form av sexuellt övergrepp behöver bli skyddade från den som utsatt dem. De behöver få hjälp att förstå vad som hänt samt få höra av vuxna att det de varit med om inte var deras fel.
- Barnet behöver stöd av lugna vuxna på ett sätt som passar deras ålder. Det är viktigt att de får berätta om vad de varit med om i sin egen takt. Du som vuxen ska fokusera på att lyssna men fråga vidare när barnet/ungdomen verkar ha behov av att prata samt ge information om vad som händer.
- Vanliga reaktioner hos barn är att känna skuld för det som har hänt, oro, osäkerhet eller kanske ilska.
- För barnet är det absolut viktigaste att föräldrarna är som vanligt, är trygga och beter sig som de brukar göra. Vissa barn reagerar dock med att de vill vara mer nära trygga vuxna eller kan reagera med rädsla i situationer där de tidigare fungerat på ett bra sätt vilket är okej under en tid.
- Skulle barnet uppvisa symptom, som att de plötsligt blir rädda för saker som de inte tidigare har varit, till exempel vid blöjbyte eller när det blir lämnat: försök lugna barnet, försök göra situationen lite roligare och hjälp barnet genom det den är rädd för, tills barnet klarar det utan rädsla. Är det för svårt för er, sök hjälp (Barnklinik, BVC, Barnahus, BUP-mottagning eller socialtjänst).
- De flesta yngre barn behöver ingen omfattande behandling hos psykolog eller terapeut. Om barnet har egna berättelser om övergrepp är ofta ett kortare krisstöd bra som komplement till det stöd föräldrarna ger. Kontakta BUP, Barnahus eller socialtjänst för att se vad som kan erbjudas.
- Syskon behöver också få veta vad som har hänt, så ta hjälp av materialet om kroppsregler. Sen kan man exempelvis säga: ”En person har brutit mot kroppsreglerna mot barn, men nu är hen hos polisen och får inte jobba på förskolan. Det är bra, för sånt får man inte göra mot barn”.
- När små barn blir utsatta av en utomstående person är det oftast mycket stressande för föräldrarna. Var inte rädd för att prata med andra och sök professionell hjälp om du är osäker på hur du mår eller hur du ska hantera situationen.
- Se till att ha andra vuxna runt dig som förälder, som du kan prata med så att du kan hålla dig lugn och trygg som förälder när barnet är med dig. Känner du att du inte klarar det vid något tillfälle, ta hjälp av andra.

BARN OCH KROPPSREGLER

Vi lär barn om säkerhet på många olika plan. Vi lär dem att de kan bränna sig på spisen, att de ska vara försiktiga i trafiken och vara noga med att inte tappa bort sina föräldrar. Men alldeles för få föräldrar lär sina barn om kroppsregler. Vi kan aldrig hindra att barn blir utsatta för sexuella övergrepp. Men vi kan göra mycket för att underlätta att barn vågar och vet att de ska berätta om någon gör något mot dem som inte är ok.

LÄR BARNEN KROPPSREGERNA

- Berätta vad könsorganen heter. Använd helst de ord som många andra använder, till exempel snopp och snippa. Det gör det lättare för barnen att förstå.
- Introducera kroppsreglerna som vilka andra regler om helst. "Kroppsreglerna innebär att de delar på kroppen som finns under badkläderna är privata och de tillhör bara dig. Du bestämmer över dem. Ingen får röra vid dem om du inte behöver hjälp på toaletten eller om det kliar eller känns konstigt. Om någon (doktorn, pedagoger, föräldrar...) rör ens privata områden får man alltid berätta om det".
- Lär barnet att ingen får ta bilder av deras privata delar - även om en person inte rör barnet så får man inte be barnet ta av sig och sedan fotografera barnet. Det är också att bryta mot kroppsregler.

PRATA OM KROPPSREGLER TIDIGT

Gärna redan i tvåårsåldern när de börjar bli nyfikna på snoppar och snippor och språkutvecklingen tar fart.

LÄR BARNEN SÄTTA KROPPSGRÄNSER

Barnet bestämmer själv vem som får krama och pussa dem. Barnet kan också ha andra kroppsdelar som de inte gillar att någon rör vid, respektera det. Tvinga aldrig barn att krama, pussa eller gosa om de inte vill det.

LÄR BARNET OM BRA OCH DÅLIGA HEMLIGHETER

Berätta att det finns olika sorters hemligheter; bra hemligheter är roliga och känns spännande. Dåliga hemligheter gör att man känner sig ledsen, orolig eller får en klump i magen. Du kan också säga "Vuxna, ungdomar eller andra barn som bryter mot kroppsregler säger ofta att det måste vara hemligt och att man inte får berätta. Det stämmer inte. Barn får alltid berätta om de vill om en hemlighet känns dålig".

BERÄTTA FÖR BARNET ATT DE ALLTID KAN BERÄTTA OM DE HAR VARIT MED OM ATT KROPPSREGLER BRUTITS.

Var tydlig med att ni aldrig kommer att bli arga och att det är vuxnas ansvar att det blir bra för barn.

Övriga tips och länkar:
Stopp! Min kropp!
(Handbok, Rädda Barnen)
www.dagsattprataom.se